

CIVILNA INICIATIVA ZA LIPICO
Srebrničeva 1
6210 Sežana

Datum: 18.4.2016

OBČINE DIVAČA, HRPELJE-KOZINA, KOMEN, SEŽANA

Zadeva. predlog za nov Zakon o Kobilarni Lipica in problemi v Kobilarni

Civilna iniciativa za Lipico se Vam zahvaljuje za izraženo podporo v zvezi z zahtevami za reševanje Kobilarne Lipica, ki ste jo izrazili na koordinaciji županov in na sejah občinskih svetov.

Prosimo Vas, da z gradivom, ki Vam ga pošiljamo seznanite člane občinskih svetov in ga objavite v prvi naslednji številki občinskega glasila.

Prav je, da so Kraševci in Brkinci seznanjeni z zahtevami za nov Zakon o Kobilarni Lipica in še posebej o problematiki v sami Kobilarni o čemer mediji ne radi poročajo.

S spoštovanjem!

Predsednik iniciativnega odbora za Lipico
doc.dr. Stanislav Renčelj

PREDLOG ZA NOV ZAKON O KOBILARNI LIPICA IN PROBLEMI V KOBILARNI

- Nedopustno je, da se zavlačuje postopek za spremembo Zakona o JZK Lipica. Smo že na začetku turistične sezone in dela se gospodarska škoda.
- Če se je mudilo pri sprejetju Zakona o razdelitvi Lipice, se še bolj mudi za popravo strateške napake.
- JZK Lipica je kulturna dediščina državnega pomena, eden od prepoznavnih stebrov slovenskega turizma. Lipica je last države Slovenije. Iz davkoplačevalskega denarja se sofinancirajo dejavnosti v Lipici. Ko gre za odločanje o Lipici naj strnejo vrste vse stranke v vladi in tudi nevladne stranke v parlamentu.
- Kobilarna Lipica ni last stranke SD in tudi ne katere druge stranke, zato naj si minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ne lasti pravice, da so edini sposobni skrbeti za Lipico.
- Civilna iniciativa za Kobilarno Lipica se zavzema za takojšnje sprejetje Zakona o združitvi JKZ Lipica in Družbe Lipica Turizem d.o.o. v enovito podjetje v državni lasti brez možnosti odtujitve bilo katerih njenih delov.
- Podpiramo skupino poslancev DESUSA in SMC z Markom Ferluga, ki je vložil predlog za spremembo Zakona.
- Nov zakon naj omogoča izvajanje javne in tržne dejavnosti, enovito vodenje celotnega prostora Kobilarne s ciljem dobrega gospodarjenja in razvoja dopolnilnih dejavnosti.
- V zakonu naj bo zapisana obveza, da JKZ Lipica sodeluje z združenjem rejcev Lipicancev v Sloveniji ter nudi strokovno pomoč pri načrtovanju rejskega programa.
- Sklad kmetijskih zemljišč naj prenese vsa zemljišča znotraj Lipice na JZK Lipica.
- Za JZK Lipica naj bo odgovorno in pristojno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.
- Po sprejetju novega zakona se pripravi načrt varstva in razvoja, nova organiziranost in nov statut in sistemizacija kadrov.
- JZK Lipica mora sodelovati v mednarodnih raziskovalnih programih na področju reje konj, genetike, selekcije, testiranja delovnih sposobnosti konj in zdravstvene problematike.
- JZK Lipica mora sodelovati z lokalno skupnostjo pri urejanju prostorske problematike (OPN, varovana in vplivna območja) s ciljem omogočanja osnovne in dopolnilnih dejavnosti.
- Sofinanciranje javnega programa mora postati pregledno, tako na rejskem delu kot na varovanju naravne in kulturne dediščine. Zagotovljeno mora biti redno in javno poročanje o izvajanju planskih nalog.
- JZK Lipica mora izvajati naslednje naloge:
- Rejo konj lipicanske pasme, vodenje rodovnika, izvajanje selekcije, testiranje delovnih sposobnosti konj, priprava letnega plana pripuščanja s ciljem ohranjanja linije žrebcev in rodov kobil.
- Šolanje konj in izvajanje testiranja delovnih sposobnosti konj, izvajanje šole jahanja, šole vožnje s kočijo, delovanje jahalnega kluba, vzgoja mladih jahačev in trenerskega kadra, izobraževanje kadrov, ki delajo v čredi načrta priprava konj za prodajo.

- Izvajanje programov dresurnega jahanja kot vir pridobivanja lastnih prihodkov in promocije Lipicancev.
- Vzpostavitev normativov za rejo konj, doseganje rejskih rezultatov in stopnje šolanosti konj. Vrednotenje delovnih sposobnosti konj in poročanje o stopnjah izšolanosti posameznih konj.

Izvajanje osnovne dejavnosti je okrnjeno

Vlada RS namenja letno 2,8 mio EUR za izvajanje osnovne dejavnosti. Iz poročil stroke izhaja, da je priprava konj in izvajanje preizkusa delovnih sposobnosti konj zaradi pene kadrovske problematike izjemno pereče. V kolikor se kritično stanje ne izboljša, bo delo s konji tudi v letu 2016 reducirano in izvajano s smislu izrednih razmer.

Zaradi kadrovske težave se ne bo mogoče izogniti zmanjšanju števila predstav lipiške jahalne šole. Sodelovanje na tekmovanjih bo omogočeno izjemoma le posameznim jahačem.

V Lipici že nekaj let ne deluje jahalni klub, kjer bi se šolali mladi kadri za potencialne jahače. Zunaj Kobilarne delujejo zasebni jahalni klubi. Starostna struktura jahačev zahteva nujno pomladitev, za kar je potrebno nekaj letno načrtno delo. Delavec v čredi, ki pomaga pri porodih odhaja v pokoj in nima namestnika.

Kritično stanje na področju šolanja konj in preizkusa delovnih sposobnosti je slaba popotnica za vpis Lipice na seznam UNESCO.

Že nekaj letne napovedi za ustanovitev konjeniške akademije in osemenjevalnega središča so le všečne napovedi za javnost brez konkretnih vsebinskih kadrovske in materialne pogojev.

Velikost črede Lipicancev

Nevzdržno je stališče stroke, da naj država pove koliko konj je pripravljena financirati. Izkazalo se je, da večanje črede konj ni strokovno obvladljivo in ne gospodarno. Razvoj mora iti v smeri kakovosti in ne samo velikosti črede.

Nujno je potrebno tudi spremeniti odnos Kobilarne do Združenja rejcev Lipicancev v Sloveniji. Matere in očetje teh Lipicancev izhajajo iz Lipice. Gre za populacijo, ki ima enak genski potencial. Skupno delo na področju genetike in selekcije lahko prispeva k racionalnemu poslovanju. Konji naj ne bodo sami sebi namen. Država ne bo nikoli tako bogata, da bi plačevala račune brez rezultatov dela.

Prodaja konj ni načrtovana

Prodaja šolanih konj lahko prispeva predvsem k ugledu Kobilarne in delno tudi k prihodku. Povpraševanje je le po šolanih konjih, ti imajo dodano vrednost.

Spisek sedemdesetih konj v letu 2016 za prodajo, oziroma za oddajo v nadaljnjo rejo, kaže na odsotnost strokovnega pregleda nad stanjem v čredi. Na spisku so tudi konji stari 30 let.

Razlike med računovodsko vrednostjo in dejansko tržno vrednostjo so velike, kar izkrivlja bilančno stanje.

Kobilarna nima načrtnih priprav konj za prodajo, nima ustreznega kataloga in ni preglednosti nad potekom prodaje.

V javnosti se pojavljajo sumničnja o špekulacijah pri prodaji konj, kar zmanjšuje ugled Kobilarne. Potrebno je zagotoviti preglednost in transparentnost. Nujno je potrebno opraviti analizo po katerih cenah so bili prodani konji. Za konje, ki so oddani v rejo je potrebno opraviti pregled kako rejci ravna s konji, za kakšne namene jih izkoriščajo in kakšne obveze imajo do Lipice. Vsi rejci niso vestni in pošteni in se z Lipicanci okoriščajo.

Kdo je Družba Lipica Turizem d.o.o.

Računsko sodišče je zahtevalo, da Kobilarna ne sme več izvajati tržne dejavnosti. Vlada in resorno ministrstvo je speljalo postopek ustanovitve Družbe Lipica Turizem d.o.o., ki upravlja s spalnim delom hotela Maestoso in golf igriščem. V sestavu Kobilarne je ostal bazen ob hotelu Maestoso, letni paviljon s trgovino, bife na golfu, muzej kulinarike in Klub hotel. Tudi ti objekti brez tržne dejavnosti ne bodo preživeli.

Za prenos dela prihodkov od Kobilarne na hotel niso bili odgovorni zaposleni v hotelu Maestoso temveč direktorji JZK Lipica, in očitno jim je ustrezalo prilagajanje bilanc. V.d. direktor JZK Lipica je bil do nedavnega istočasno direktor Družbe Lipica Turizem d.o.o., za kar je prejemal plačo. Nujna je revizija poslovanja s strani Ministrstva za finance.

Izčrpavanje Družbe Lipica Turizem d.o.o.

Javni zavod Kobilarna Lipica izstavi Družbi Lipica Turizem dne 3.3.2016 opomin pred tožbo v višini 633.611,26 EUR za račune od leta 2012 dalje.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo nakaže iz naslova deminimis pomoč v višini 200.000,00 EUR.

Za tem je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano poslalo Družbi Lipica Turizem opomin pred tožbo dne 18.3.2016 za plačilo dolga v višini 232.400,00 EUR. Opomini in tožbe ne rešujejo problemov.

Lipica Turizem d.o.o. plačuje MKGP najemnino za hotel Maestoso v višini 16.000,00 EUR mesečno. Izračuni kažejo, da je višina najemnine realna v višini 4.000,00 EUR. Na te očitke se MKGP ne odziva. Frizerski salon v hotelu Maestoso plačuje najemnino MKGP – čemu se MKGP s tem ukvarja? Najemnino za golf igrišče plačuje Lipica Turizem d.o.o. Skladu kmetijskih zemljišč RS. Sklad kmetijskih zemljišč Lipici Turizem d.o.o. še ni podaljšal najemne pogodbe za golf igrišče.

Bife ob golfu, ki je v lasti JZK Lipica je zaprt. Obiskovalci se sprašujejo kaj je narobe. Obnašanje je negospodarno, odločitve so nestrokovne in so usmerjene na napad na turistično poslovanje.

Ustanovitev Družbe Lipica Turizem d.o.o. je bila nepotrebna, škodljiva in birokratska poteza. V Lipici sta sedaj dva subjekta, ki se ločeno tržita, kar je za poslovne partnerje doma in v tujini nesprejemljivo.

Vlada je Uredbo o razdelitvi Lipice sprejela kar na dopisni seji. Svet Zavoda je dal soglasje k najemni pogodbi tudi na dopisni seji. Vse je bilo storjeno brez strokovnih podlag. Komu je to hitenje koristilo? O tem se ni pisalo. Pri spremembi Zakona o Kobilarni Lipica s katerim bi popravili storjeno napako, pa se nikomur ne mudi. Nekateri mediji menijo, da je hitenje nepotrebno. Ali na vratih turistične sezone lahko stojimo križem rok? Nekdo je nekemu dal obljubo za hotel Maestoso, treba ga je le spraviti na kolena.

Obveščanje javnosti: »Lipica Turizem vredna le 7.500,00 EUR.«

»Bo vlada rešila stečaj Lipice«.

Javnost se sprašuje, v čigavem interesu je bila storjena delitev Lipice in kdo vse je odgovoren za njeno uničevanje.

Za gospodarno obnašanje in ohranitev ugleda JZK Lipica je potrebna le dopolnitev Zakona z ustanovitvijo podjetja v državni lasti, ki bo opravljalo javno in pridobitno dejavnost.

Ustvariti treba pogoje za gospodarno delo in razvoj.

Zakaj se Lipica zapira?

JZ Kobilarna Lipica ima ugoden geografski položaj. Postojnsko jamo, Park Škocjanske jame, Jamo Vilenico, Štanjel in KRAS obišče letno okrog 900.000 obiskovalcev.

- Lipica kot eden od stebrov turistične ponudbe Slovenije izgublja na pomenu. V skupni promociji in protokolarnih storitvah ni več prepoznavna.
- S pomočjo mobilne aplikacije je omogočen ogled celotnega posestva. Vse ostalo postaja bolj pomembno od predstav klasične šole jahanja.
- Med subjekti znotraj Lipice ni komuniciranja in poslovnega sodelovanja.
- Javni zavod Kobilarna Lipica ne naroča gostinskih storitev pri Družbi Lipica Turizem d.o.o., temveč pri zunanjih gostincih.
- Vodilni v JZ Kobilarna Lipica se zavzemajo za izločitev člana lokalne skupnosti iz Sveta zavoda.
- Vodstvo JZK Lipica ne goji poslovnih povezav z širšim okoljem, ki je realen vir za povečanje števila obiskovalcev.
- JZK Lipica je samovoljno uvedla enosmerni promet na območju Lipice.
- JZK Lipica je povišal cene za ogled in storitve brez soglasja Sveta zavoda.
- Ni sodelovanja z lokalno skupnostjo pri urejanju prostorske problematike (OPN), infrastrukture, kadrov, stanovanjske problematike, varovanja kulturne krajine in vplivnih območij.
- Ni sodelovanja z okoljem pri načrtovanju skupne turistične ponudbe.
- JZK Lipica postavlja ograjo in se s tem fizično ločuje od Družbe Lipica Turizem d.o.o..
- Postavljena je na novo kovinska ograja in veriga s ključavnico ter napisom »Prepovedan prehod«. Obiskovalci se ustavljajo in fotografirajo ograjo. Kam nas to pelje?
- V. d. direktor JZK Lipica je na seji občinskega sveta občine Sežana izjavil:
 - » Vam moram povedati, da se bo v bodoče Lipica zaprla«.

Ali to pomeni, da se bodo Lipico ogledali le izbranci pripeljani s kočijami?

V dobrih časih je imela Lipica 260.000 do 280.000 obiskovalcev. V letu 2015 pa le 70.000. V sosednjem Parku Škocjanske jame so povečali obisk od 25.000 na 135.000 obiskovalcev v letu 2015.

Sprašujemo se, kdo stoji za takim obnašanjem vodstva JZK Lipica: vlada, resorno Ministrstvo ali Svet zavoda?

Štirikratno podaljšanje v.d. direktorja daje jasno sporočilo, da nekomu tako stanje ustreza.

Kadri s statusom samostojnega podjetnika delajo na ključnih položajih. Kadri **hitijo** z izvajanjem potez, ki razdvajajo enotnost lipiškega prostora in ponudbe.

Kako bo JZK Lipica tržila muzej kulinarike in grajsko knjižnične kavarne, kar je bilo obnovljeno z evropskimi sredstvi? Bodo veljala dvojna merila?

Objekti JZK Lipica propadajo

V zadnjih letih so se nakopičili številni problemi kot posledica predimenzioniranih kapacitet, slabega gospodarjenja, opuščanja vzdrževalnih del, pomanjkanja ustreznih vsebin in trženja.

- Klub hotel je star 36 let, je zaprt in v propadanju.
- Bazen ob hotelu Maestoso, star 40 let, je zaprt in propada.
- Streha hotela Maestoso zamaka.
- Stanovanjske stavbe in delavnice so zanemarjene.

- Letni paviljon s trgovino s spominki je ob začetku turistične sezone zaprt in zanemarjen.

O teh problemih se ne govori. Istočasno pa vodstvo Kobilarne seznanja javnost s programi izven Kobilarne; na gradu Prestranek, na posestvu Škulje in Ravne, kjer naj bi uredili protokolarni in hotelski objekt v zasebnem partnerstvu.

Ob problemih v sami Kobilarni so taka razmišljanja nerealna. Ali se za vsem tem skrivajo prikriti procesi privatizacije?

Reševanje problemov znotraj Lipice pade na breme vlade, za kar je potreben dolgoročni sanacijski načrt in gospodarno obnašanje.

Svet JZK Lipica ni odigral svoje vloge

Svet Kobilarne Lipica sestavljajo predstavniki ministrstev za kmetijstvo, okolje, kulturo, gospodarstvo, finance, lokalne skupnosti in iz vrst zaposlenih.

- Zahteve, da se popravi dolgoročna strategija razvoja Kobilarne za izvajanje javne službe in tržne dejavnosti se ne uresničujejo.
- Člani Sveta zavoda so zelo površno seznanjeni z vsebinami o katerih bi morali odločati. O nekaterih problemih lahko razpravlja le stroka. Vodstvu Kobilarne je zelo težko pripraviti vse elemente letnega plana, inventurno stanje, strategijo prodaje konj ali oddaje v rejo in drugo.
- Sejo Sveta zavoda dne 15.3.2016 so zaprli za javnost, ker ni bilo potrebnih gradiv niso bili v stanju sprejeti plan za leto 2016. Čez par dni, so ga sprejeli na dopisni seji.
- Sprejemanje sklepov brez ustreznih gradiv na dopisnih sejah je postala pogosta praksa. V JKZ Lipica sledijo navodilom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
- Prepogosta menjava direktorjev in s tem tudi načinov vodenja in usmeritev Kobilarne je botrovalo sedanjemu kritičnemu stanju.
- Vlada in ministrstva, ki so delegirala svoje člane v Svet zavoda nosijo odgovornost za nastalo situacijo. Člani Sveta niso kos nalogam.
- Štirikratni v.d. direktorja JZK Lipica in strokovni vodja Kobilarne ne uživajo več zaupanja in jih je potrebno zamenjati.
- Nujno je prekiniti prakso z zaposlovanjem kadrov preko s.p. podjetnikov, ki za svoje delo zaračunavajo visoke zneske, kar povzroča nejevoljo med redno zaposlenimi, ki so pod stalnim pritiskom. Zaposlujejo naj se kadri, ki bodo z dušo in srcem delali za Kobilarno, tako kot je bilo pred leti.
- Kobilarno Lipico vrnite Kraševcem!

Predsednik iniciativnega odbora za Lipico
Doc.dr. Stanislav Renčelj